

ZASADY USTALANIA DOCHODU STUDENTA, OD KTÓREGO ZALEŻY PRAWO DO STYPENDIUM SOCJALNEGO

§ 1

Dochód studenta i członków jego rodziny ustala się na zasadach określonych w:

- Ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r., poz. 1668),
- Ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 ze zm.) i przepisów wydanych na jej podstawie,

§ 2

1. Przy ustalaniu wysokości dochodu uprawniającego studenta do ubiegania się o stypendium socjalne uwzględnia się dochody osiągnane przez:

- 1) studenta,
- 2) małżonka studenta, a także będące na utrzymaniu studenta lub jego małżonka dzieci niepełnoletnie, dzieci pobierające naukę do 26 roku życia, a jeżeli 26 rok życia przypada w ostatnim roku studiów - do ich ukończenia oraz dzieci niepełnosprawne bez względu na wiek,
- 3) rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych studenta i będące na ich utrzymaniu dzieci niepełnoletnie, dzieci pobierające naukę do 26 roku życia, a jeżeli 26 rok życia przypada w ostatnim roku studiów - do ich ukończenia oraz dzieci niepełnosprawne bez względu na wiek.

2. Dzieckiem, o którym mowa w ust. 1 jest dziecko własne, małżonka, przysposobione, dziecko, w sprawie którego toczy się postępowanie o przysposobienie lub dziecko znajdujące się pod opieką prawną.

3. Dzieckiem niepełnosprawnym, o którym mowa w ust. 1 jest dziecko do ukończenia lat 16, legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności określonym w przepisach o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

4. Dochodów osób wskazanych w ust. 1 pkt c nie wykazuje się, gdy student nie prowadzi wspólnego gospodarstwa domowego z żadnym z rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych, potwierdził ten fakt w złożonym oświadczeniu oraz spełnia przynajmniej jedną z następujących przesłanek:

- 1) ukończył 26 lat

[Wpisz tekst]

- 2) pozostaje w związku małżeńskim,
  - 3) ma na utrzymaniu dzieci, o których mowa w ust. 1 pkt b,
  - 4) osiągnął pełnoletniość, przebywając w pieczy zastępczej,
  - 5) posiada stałe źródło dochodów i jego przeciętny miesięczny dochód w poprzednim roku podatkowym oraz w roku bieżącym w miesiącach poprzedzających miesiąc złożenia oświadczenia, że nie prowadzi wspólnego gospodarstwa domowego z żadnym z rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych jest wyższy lub równy 1,15 sumy kwoty określonej w art. 5 ust. 1 i kwoty określonej w art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych.
5. Nie uwzględnia się dochodów innych osób (np. dziadka, babci, ciotki, dalszych krewnych, konkubenta, narzeczonego itp.).

§ 3

1. Na dochody rodziny studenta składają się:
  - 1) **przychody podlegające opodatkowaniu na zasadach ogólnych na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych** pomniejszone o: koszty uzyskania przychodu, należny podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenia społeczne niezaliczone do kosztów uzyskania przychodu oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne,
  - 2) **dochody z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne,**
  - 3) **inne dochody niepodlegające opodatkowaniu** na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych:
    - a) renty określone w przepisach o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin,
    - b) renty wypłacone osobom represjonowanym i członkom ich rodzin, przyznane na zasadach określonych w przepisach o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin,
    - c) świadczenia pieniężne, dodatek kompensacyjny oraz ryczałt energetyczny określone w przepisach o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących żołnierzom zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach rud uranu i batalionach budowlanych,

- d) dodatek kombatancki, ryczałt energetyczny i dodatek kompensacyjny określone w przepisach o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego,
- e) świadczenie pieniężne określone w przepisach o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę Niemiecką lub Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich,
- f) ryczałt energetyczny, emerytury i renty otrzymywane przez osoby, które utraciły wzrok w wyniku działań wojennych w latach 1939-1945 lub eksplozji pozostałych po tej wojnie niewypałów i niewybuchów,
- g) emerytury i renty otrzymywane przez osoby, które utraciły wzrok w wyniku działań wojennych w latach 1939 - 1945 lub eksplozji pozostałych po tej wojnie niewypałów i niewybuchów,
- h) renty inwalidzkie z tytułu inwalidztwa wojennego, kwoty zaopatrzenia otrzymywane przez ofiary wojny oraz członków ich rodzin, renty wypadkowe osób, których inwalidztwo powstało w związku z przymusowym pobytem na robotach w III Rzeszy Niemieckiej w latach 1939 - 1945, otrzymywane z zagranicy,
- i) zasiłki chorobowe określone w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych, środki bezzwrotnej pomocy zagranicznej otrzymywane od rządów państw obcych, organizacji międzynarodowych lub międzynarodowych instytucji finansowych, pochodzące ze środków bezzwrotnej pomocy przyznanych na podstawie jednostronnej deklaracji lub umów zawartych z tymi państwami, organizacjami lub instytucjami przez Radę Ministrów, właściwego ministra lub agencje rządowe, w tym również w przypadkach, gdy przekazanie tych środków jest dokonywane za pośrednictwem podmiotu upoważnionego do rozdzielania środków bezzwrotnej pomocy zagranicznej na rzecz podmiotów, którym służyć ma ta pomoc,
- j) należności ze stosunku pracy lub z tytułu stypendium osób fizycznych mających miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przebywających czasowo za granicą w wysokości odpowiadającej równowartości diet z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju ustalonych dla pracowników zatrudnionych w państwowych lub

samorządowych jednostkach sfery budżetowej na podstawie ustawy - Kodeks pracy,

- k) należności pieniężne ze stosunku służbowego otrzymywane w czasie służby kandydackiej przez funkcjonariuszy Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu i Służby Więziennej, obliczone za okres, w którym osoby te uzyskały dochód,
- l) dochody członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych z tytułu członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej, pomniejszone o składki na ubezpieczenia społeczne,
- m) alimenty na rzecz dzieci,
- n) stypendia doktoranckie przyznane na podstawie art. 209 ust. 1 i 7 ustawy. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce,
- o) stypendia sportowe przyznane na podstawie ustawy o sporcie,
- p) kwoty diet nieopodatkowane podatkiem dochodowym od osób fizycznych, otrzymywane przez osoby wykonujące czynności związane z pełnieniem obowiązków społecznych i obywatelskich,
- q) należności pieniężne otrzymywane z tytułu wynajmu pokoi gościnnych w budynkach mieszkalnych położonych na terenach wiejskich w gospodarstwie rolnym osobom przebywającym na wypoczynku oraz uzyskane z tytułu wyżywienia tych osób,
- r) dodatki za tajne nauczanie określone w ustawie - Karta Nauczyciela,
- s) dochody uzyskane z działalności gospodarczej prowadzonej na podstawie zezwolenia na terenie specjalnej strefy ekonomicznej określonej w przepisach o specjalnych strefach ekonomicznych,
- t) ekwiwalenty pieniężne za deputaty węglowe określone w przepisach o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe”,
- u) ekwiwalenty z tytułu prawa do bezpłatnego węgla określone w przepisach o restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego w latach 2003-2006,
- v) świadczenia określone w przepisach o wykonywaniu mandatu posła i senatora,
- w) dochody uzyskane z gospodarstwa rolnego,
- x) dochody uzyskiwane za granicą Rzeczypospolitej Polskiej, pomniejszone odpowiednio o zapłacone za granicą Rzeczypospolitej Polskiej: podatek dochodowy oraz składki na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne

- i obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne,
- y) renty określone w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej oraz w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- z) zaliczkę alimentacyjną określoną w przepisach o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej,
- aa) świadczenia pieniężne wypłacane w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów,
- bb) świadczenie pieniężne określone w ustawie o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych,
- cc) świadczenie rodzicielskie,
- dd) zasiłek macierzyński, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników,
- ee) stypendia dla bezrobotnych finansowane ze środków Unii Europejskiej,
- ff) przychody wolne od podatku dochodowego na podstawie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, pomniejszone o składki na ubezpieczenia społeczne oraz składki na ubezpieczenia zdrowotne.

2. Do dochodów rodziny studenta **nie są wliczane** dochody nieopodatkowane podatkiem dochodowym od osób fizycznych lub zryczałtowanym podatkiem dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, które nie zostały wskazane w katalogu dochodów wymienionych powyżej w ust. 1 pkt 3), w szczególności:

- a) świadczenia rodzinne (tj. zasiłek rodzinny, dodatki do zasiłku rodzinnego, świadczenia opiekuńcze, w tym zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne),
- b) świadczenia z pomocy społecznej przysługujące na podstawie ustawy o pomocy społecznej (tj. zasiłki stałe, okresowe, celowe, itd.),
- c) świadczenia 500+
- d) dopłaty bezpośrednie dla rolników w ramach Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej,
- e) świadczenia dla studentów i doktorantów otrzymywane na podstawie art. 86 ust. 1, art. 359 ust. 1 i art. 420 ust. 1 ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce,

- f) świadczenia pomocy materialnej dla uczniów otrzymywane na podstawie ustawy o systemie oświaty,
  - g) stypendia o charakterze socjalnym przyznane przez inne podmioty, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 40b ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych,
  - h) stypendia przyznane uczniom, studentom i doktorantom w ramach:
    - funduszy strukturalnych Unii Europejskiej,
    - niepodlegających zwrotowi środków pochodzących z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA),
    - umów międzynarodowych lub programów wykonawczych, sporządzanych do tych umów albo międzynarodowych programów stypendialnych.
3. Od dochodu rodziny studenta **odlicza się** kwoty alimentów płaconych przez studenta lub członków jego rodziny na rzecz osób innych, niż członkowie rodziny wskazani w § 2.
4. Wysokość rzeczywiście zapłaconej składki na ubezpieczenie zdrowotne, pomniejszającej dochód członka rodziny, oblicza się według wzoru:
- $$S = Sp (P - Sus),$$
- gdzie:
- S - składka na ubezpieczenie zdrowotne wyrażona w złotych,
  - Sp - stopa procentowa składki na ubezpieczenie zdrowotne (9%),
  - P - przychód wyrażony w złotych,
  - Sus - składka na ubezpieczenia społeczne wyrażona w złotych.
5. Wzór wskazany w ust. 4 nie ma zastosowania w przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą opodatkowaną podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach ogólnych.
6. Dochód z prowadzenia gospodarstwa rolnego oblicza się jako iloczyn powierzchni użytków rolnych w hektarach przeliczeniowych i wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego ogłaszanego przez Prezesa GUS na podstawie art. 18 ustawy o podatku rolnym.
7. Ustalając dochód uzyskany z gospodarstwa rolnego, do powierzchni gospodarstwa stanowiącego podstawę wymiaru podatku rolnego wlicza się obszary rolne oddane w dzierżawę z wyjątkiem:
- 1) oddanej w dzierżawę, na podstawie umowy dzierżawy zawartej stosownie do przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, części lub całości posiadanego w rodzinie gospodarstwa rolnego,

- 2) gospodarstwa rolnego wniesionego do użytkowania przez rolniczą spółdzielnię produkcyjną,
  - 3) gospodarstwa rolnego oddanego w dzierżawę w związku z pobieraniem renty określonej w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej oraz w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.
8. Ustalając dochód rodziny uzyskany przez dzierżawcę gospodarstwa rolnego oddanego w dzierżawę na zasadach, o których mowa w ust. 7, dochód uzyskany z gospodarstwa rolnego pomniejsza się o zapłacony czynsz z tytułu dzierżawy.
  9. Ustalając dochód rodziny uzyskany z wdzierżawionego od Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa gospodarstwa rolnego, dochód uzyskany z gospodarstwa rolnego pomniejsza się o zapłacony czynsz z tytułu dzierżawy.
  10. W przypadku osiągnięcia dochodów poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej dokonuje się ich przeliczenia, na podstawie - ogłaszanego przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego - średniego kursu walut z ostatniego dnia roboczego roku kalendarzowego, z którego dochód stanowi podstawę ustalenia prawa do stypendium socjalnego.

§ 4

Prawo do ubiegania się o stypendium socjalne zależy od **miesięcznej wysokości dochodu na osobę w rodzinie studenta**, uzyskanej – z zastrzeżeniem § 6 i 7 - w roku kalendarzowym poprzedzającym rok akademicki, w którym student składa wniosek o przyznanie pomocy materialnej.

§ 5

1. W celu ustalenia miesięcznej wysokości dochodu na osobę w rodzinie studenta ustala się najpierw miesięczną wysokość dochodu **każdego z członków rodziny studenta** (wskazanych w § 2 z uwzględnieniem przepisu ust. 2) **sumując ich wszystkie dochody** (ustalone według zasad wskazanych w § 3), za wyjątkiem dochodu uzyskiwanego z prowadzenia gospodarstwa rolnego, a następnie **dzieląc uzyskaną kwotę przez 12**.
2. W przypadku ustalania dochodu z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiągniętych przez osoby fizyczne w poprzednim roku podatkowym oraz w roku bieżącym w miesiącach poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o świadczenie przyjmuje się dochód miesięczny

- w wysokości 1/12 dochodu ogłaszanego corocznie, w drodze obwieszczenia, przez ministra właściwego do spraw rodziny w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” w terminie do dnia 1 sierpnia każdego roku.
3. Przy ustalaniu dochodu, o którym mowa w ust. 1 nie uwzględnia się dochodu utraconego, a dolicza dochód uzyskany, będący ilorzem kwoty uzyskanego dochodu i liczby miesięcy, w których dochód ten został osiągnięty, jeżeli dochód ten jest nadal uzyskiwany w dniu ustalania prawa do stypendium socjalnego. Zasady te stosuje się odpowiednio w przypadku zmiany liczby członków rodziny studenta.
  4. **Miesięczne dochody członków rodziny studenta sumuje się, a uzyskaną kwotę dzieli przez liczbę uwzględnianych członków rodziny.** W przypadku, gdy członek rodziny studenta jest umieszczony w pieczy zastępczej albo instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie (np. domu pomocy społecznej, placówce opiekuńczo-wychowawczej, młodzieżowym ośrodku wychowawczym, schronisku dla nieletnich, zakładzie poprawczym, areszcie śledczym, zakładzie karnym, zakładzie opiekuńczo-leczniczym, zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym, szkole wojskowej lub innej szkole, jeżeli instytucja ta zapewnia nieodpłatnie pełne utrzymanie) - ustalając miesięczną wysokość dochodu na osobę w rodzinie studenta nie uwzględnia się tej osoby.
  5. Do tak ustalonego dochodu **dolicza się** dochód miesięczny uzyskany przez rodzinę studenta z prowadzenia gospodarstwa rolnego w wysokości wynoszącej 1/12 dochodu z 1 ha przeliczeniowego.

§ 6

1. Miesięczną wysokość dochodu na osobę w rodzinie studenta koryguje się o dochód utracony lub uzyskany w roku kalendarzowym, w którym student składa wniosek o przyznanie stypendium socjalnego, przy zastosowaniu następujących zasad:
  - 1) w przypadku utraty dochodu w rodzinie studenta - miesięczny dochód na członka rodziny pomniejsza się o przeciętną miesięczną kwotę utraconego dochodu,
  - 2) w przypadku uzyskania dochodu w rodzinie studenta – miesięczny dochód na członka rodziny powiększa się o kwotę uzyskanego dochodu z miesiąca następującego po miesiącu, w którym dochód został osiągnięty, jeżeli dochód ten jest uzyskiwany w dniu ustalania prawa do stypendium socjalnego.
2. Przepisów ust. 1 nie stosuje się do dochodu z tytułu zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej i dochodu z tytułu wyrejestrowania lub rozpoczęcia pozarolniczej działalności gospodarczej, jeżeli student lub członek jego rodziny utracili dochód z tych tytułów

i w okresie 3 miesięcy, licząc od dnia utraty dochodu, uzyskali dochód u tego samego pracodawcy lub zleceniodawcy, lub zamawiającego dzieło lub ponownie rozpoczęli pozarolniczą działalność gospodarczą.

3. W przypadku, gdy członek rodziny uzyska poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej dochód, którego nie osiągał w roku kalendarzowym stanowiącym podstawę ustalenia prawa do stypendium socjalnego, przeliczenia dokonuje się na podstawie średniego kursu walut z ostatniego dnia roboczego pełnego miesiąca, w którym uzyskał dochód.

§ 7

Zasady wskazane w § 6 stosuje się odpowiednio przy ustalaniu dochodu na członka rodziny studenta w przypadku, gdy do utraty lub uzyskania dochodu dojdzie dopiero w trakcie roku akademickiego, na który stypendia przyznawano.

§ 8

1. Pojęcie dochodu utraconego, o którym mowa w § 5 -7 odnosi się do przypadków utraty dochodu, która nastąpiła wyłącznie w związku z następującymi okolicznościami:
  - 1) uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego,
  - 2) utratą prawa do zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych,
  - 3) utratą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
  - 4) utratą zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej, renty socjalnej lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym,
  - 5) wyrejestrowaniem pozarolniczej działalności gospodarczej lub zawieszeniem jej wykonywania w rozumieniu art. 16b ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników lub art. 36aa ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych,
  - 6) utratą zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub zasiłku macierzyńskiego, przysługujących po utracie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
  - 7) utratą zasądzonych świadczeń alimentacyjnych w związku ze śmiercią osoby zobowiązanej do tych świadczeń lub utratą świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów w związku ze śmiercią osoby zobowiązanej do świadczeń alimentacyjnych,
  - 8) utratą świadczenia rodzicielskiego,

- 9) utratą zasiłku macierzyńskiego, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników,
  - 10) utratą stypendium doktoranckiego określonego w art. 209 ust. 1 i 7 ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.
2. Pojęcie dochodu uzyskanego, o którym mowa w § 5-7 odnosi się do przypadków uzyskania dochodu wyłącznie w wyniku zaistnienia następujących okoliczności:
- 1) zakończenia urlopu wychowawczego,
  - 2) uzyskania prawa do zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych,
  - 3) uzyskania zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
  - 4) uzyskania zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej, renty socjalnej oraz rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym,
  - 5) rozpoczęcia pozarolniczej działalności gospodarczej lub wznowienia jej wykonywania po okresie zawieszenia w rozumieniu art. 16b ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników lub art. 36aa ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych,
  - 6) uzyskania zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub zasiłku macierzyńskiego, przysługujących po utracie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
  - 7) uzyskania świadczenia rodzicielskiego,
  - 8) uzyskania zasiłku macierzyńskiego, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników,
  - 9) uzyskania stypendium doktoranckiego określonego w art. 209 ust. 1 i 7 ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.